

Apple verovert de bibliotheekhart

Bibliotheken zijn afspiegelingen van de samenleving en dat merk je ook aan de opkomst van de Mac-computer in de openbare bibliotheek. Steeds meer bibliotheken zetten de Apple als catalogus-pc of als 'creatieve werkplek' in. Hierbij een korte cursus 'de Mac inzetten in het bibliotheekwerk: van interieurblikvanger tot *YouTube-tool*'.

Microsoft heeft met Windows nog steeds het grootste marktaandeel, bijna 90%. Apple groeit de laatste jaren flink en bereikt met hun Mac-besturingssysteem bijna 10% van de markt. Wie de iPod van Apple koopt, moet *iTunes* installeren. De iPhone, de telefoon van Apple, is wel *compatible* met een pc, maar werkt naadloos met een Mac samen. Steeds meer mensen die geen Mac hebben, komen in contact met Apple. Hiernaast

heeft de Apple een hoge 'hebbing-status', alleen al omdat vormgeving, kwaliteit en gebruiksgemak fantastisch zijn. Slechts de prijs is een drempel voor het grote succes.

Apple in bibliotheken

Een aantal bibliotheken (zoals Amsterdam, Weert, Sittard, Echt) zet de Apple in als catalogus-pc. De Bibliotheek van Amsterdam staat er vol mee, alle

publieks-pc's zijn iMacs en boven in het gebouw draaien een aantal Mac-servers. De vormgeving is prachtig, maar de speciale toetsenborden om de Macs *hufferproof* te maken, werken niet fijn volgens het publiek (<http://forum.onemorething.nl>). De Basisbibliotheek Biblianova (Sittard, Echt) heeft, zonder problemen, de originele toetsenborden en muis in gebruik, maar werkt met de Apple-mini. Deze Apple's zijn beveiligd

met pakketten als *wKiosk* of *Deepfreeze*. Ook zijn ze door de leverancier voor publieksgebruik ingesteld. De aanschafprijs van een Mac is fors, maar Bibliovna heeft daar een oplossing voor: men koopt een ouder model. Regelmatig zorgt Apple voor een *upgrade* van zijn modellen, leveranciers blijven dan met oude voorraad zitten en deze is vaak met hoge korting aan te schaffen. Zeker als catalogus-pc is een iMac van jaren geleden nog snel genoeg.

Apple als muziekcentrum

Wie een totale muziekbeleving wil ervaren, moet plaatsnemen in de *Sonic Chair*, een bolvormige stoel vol met hoogwaardige techniek. Wie DOK Delft heeft bezocht, heeft ze vast wel zien staan, ze vallen nogal op (zie foto). Dit Duitse ontwerp (www.sonicchair.de) is onlangs vernieuwd en men kan dit designmeubel sinds kort ook in Nederland in allerlei variaties en kleuren aanschaffen (Morelisse.nl). Er zijn verschillende modellen beschikbaar met: een iPod dockstation, een iMac 20"-touchscreen, of een laptopaansluiting. Uniek is dat men een totale muziekbeleving in zo'n stoel krijgt, zonder dat de omgeving er last van heeft. De Nederlandse uitgever omschreef het als: 'Een speciaal ontwikkelde geluidsmembraan dient als ruggensteun en maakt zeer lage, maar niet hoorbare frequenties voelbaar. Dein mee terwijl je achterover leunt en draai de volumeknop gerust hoger. Je verjaagt niemand door geluidsoverlast. Door de actieve en passieve geluidsisolatie ontstaat een soort akoestisch eiland. Je hebt zelf ook geen last van achtergrondgeluiden. De 32 liter speakervolume uit de hoogwaardige speakers is stijlvol omsloten door het ronde ontwerp en perfect afgestemd op het gehoor.' Dit muziekmeubel is te duur voor de

meeste mensen (vanaf 5000 euro), maar bibliotheken kunnen het inzetten om luisteraars een totale muziekervaring te geven, of voor speciale muziekthema's, of gewoon als een designonderdeel van de inrichting.

Apple als ontdekplek

In Basisbibliotheek de Meierij (Vught) staan MacBooks ter beschikking van het publiek. Kids en volwassenen maken er veel gebruik van. 'In het begin zie je bij de gebruikers dat ze even moeten wennen, maar door de gebruiksvriendelijkheid is men al snel gewend', zegt Tanja Zweerts op een oproep op *bibliotheek 2.0* over Apple-gebruik in bibliotheken. Ze zegt verder: 'Vooral ook de extra's, zoals *PhotoBooth* (rare foto van jezelf maken), worden hier erg gewaardeerd door met name de jongeren. Die vinden het "heel vet" dat we iMac's hebben in de bieb.' Een *tool* zorgt ervoor dat iedere nacht alle bestanden opgeschoond worden en foto's en dergelijke worden verwijderd. Foto's kan het publiek versturen via hun eigen web- of Hotmailaccount. De foto's worden ook veelvuldig geprint of op een usb-stick (te koop in de bieb) gezet. Ik denk dat het de combinatie is die jongeren aantrekt: Mac's, het tegelijk spelen met vriendjes, een ontmoetingsplek. Ook het gratis internet is een belangrijke factor.

Apple als YouTube

Steeds meer bibliotheken maken filmpjes van hun activiteiten en zetten deze op *YouTube*. Iedereen, zelfs een leek, kan met het Apple-programma *iMovie* in *no time* een *YouTube*-filmpje maken. Het programma werkt zo eenvoudig dat een aantal foto's en wat filmfragmenten al voldoende zijn om een leuk filmpje met achtergrondmuziek en een intro en aftiteling te fabriceren. Je

moet dan wel een iMac of Macbook aanschaffen, maar dan heb je ook een volledige filmstudio in huis, waar de meeste medewerkers mee kunnen omgaan. Zorg dat je als bibliotheek bij *YouTube* je bibliotheeknaam registreert, dan heb je gratis een eigen omgeving waarin je alle bibliotheekgerelateerde informatie neer kunt zetten. De Bibliotheek Maasland heeft bij *YouTube* bijvoorbeeld: www.youtube.nl/digibieb. Een prima marketinginstrument.

Apple als tijdschrift

Uw bibliotheek nog niet toe aan een Apple? Neem dan een abonnement op *MacFan* (www.macfan.nl). Dit tijdschrift verschijnt al jaren en is voor Mac-gebruikers dé informatiebron, met veel tips en trucs. Het is een tweemaandelijks uitgave, met cd-rom. In Oss wordt het al jaren veel geleend. In 2008 verscheen door de *Mac-hype* het blad *iCreate*, een internationaal tijdschrift dat ook in het Nederlands verschijnt. Het ziet er gelikt uit en het zit vol met workshops, zoals 'maak een film in een weekend' (www.icreatemagazine.nl).

Apple als makkie

Hoewel de Apple oprukt in de bibliotheken, is het toch wel even wennen. Op de Apple zitten de knopjes net iets anders en is het soms ook wel zoeken hoe de software werkt. Investeren, ondanks dat de meeste programma's van de Mac logisch in elkaar zitten, is toch nodig. Afleren van DOS- en Windowsgebruiken is het motto. Ondanks dat de Mac redelijk veilig is, ontkomt ook deze computer niet aan het regelmatig updaten van het besturingsstelsel. Mijn indruk is dat de Mac vooral als een onderdeel van het interieur gezien wordt: een strakke vormgeving die vooral iets vernieuwends uitstraalt. Hiernaast is het een handig apparaat om snel te scoren met het maken van filmpjes. Zolang nog niet iedereen een Mac heeft, blijft er iets magisch van dit apparaat uitgaan. Dus koop a.u.b. niet allemaal een Mac.

Tekst: Jan de Waal

Foto: Gerrit Serné

